

Kehyskunnat kasvun tekijöinä

Kehyskuntaverkoston HO-tavoitteiden esitys

11.5.2026

Itsenäiset kehyskunnat tekevät Suomen kasvun

Vahvistetaan itsenäisten ja ketterien kuntien roolia kasvun rakentajana. Siksi HO-tavoitteemme ovat:

Riittävä rahoitus ja aitoa päätösvaltaa kunnille

- Uudistetaan kuntien rahoitusjärjestelmä vastaamaan kuntien tehtäviä

Tehdään töitä, että on töitä

- Tehdään TE-remontti, jotta syntyy uusia työpaikkoja ja löytyy työtä

Hyvä asuntopolitiikka ei riitä, jos rahaa ei ole

- Luodaan uusi rahoitus- ja tukimalli tulevaisuuden asuntopolitiikan tueksi

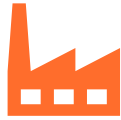
Kasvu kelpaa kyllä kaikille, lasku ei

- Selkeytetään kaupunkiseutujen rahoitusmalleja: jatkossakin valtio vastaa valtakunnallisesta infrastruktuurista täysimääräisesti

Kehyskunnat ovat merkittävä osa kaupunkiseutujensa elinvoimaa:

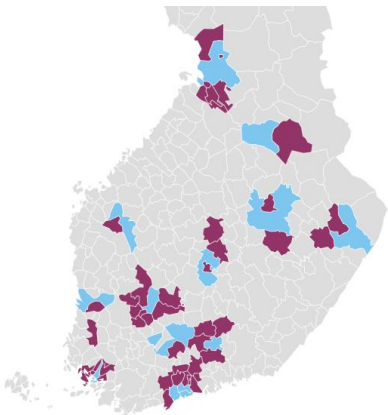
873 700 asukasta – 16% Suomen väestöstä

280 000 työpaikkaa, **12 %** Suomen työpaikoista

70% työpaikoista palvelusektorilla, **27%** jalostuksessa, **3%** alkutuotannossa.

45 kuntaa **12** kaupunkiseudulta

(Lähde: MDI elinvoima-analyysi 2025)

Itsenäiset kehyskunnat tekevät kasvun luoden yrityksille mahdollisuuksia.

Kehyskunnilla on merkitystä: Ilman itsenäisiä kehyskuntia ei ole asukkaiden ja yritysten toimeliaisuuden kasvua – ja ilman kasvua ei ole kestävä julkista taloutta.

Kehyskunnat ovat itsenäisiä kasvun moottoreita, joissa syntyy asuminen, työpaikat ja arjen elinvoima. Tämä rooli on tunnistettava parlamentaarisisessa valmistelussa ja kehyskuntia on kuultava siellä, missä kuntien tulevaisuudesta päätetään.

Kehyskunnat ovat keskuskaupunkinsa merkityksellisiä kumppaneita ja kirittäjiä. Kuntien vapaaehtoinen yhteistyö on toimiva ratkaisu julkisen sektorin haasteisiin.

Viestimme parlamentaariseen valmisteluun:

1. kehyskunnat ovat itsenäisiä kasvun tekijöitä
2. niiden päätösvalta ja toimintakyky on turvattava

Kuntien rahoitusjärjestelmä uudistettava vastaamaan kuntien tehtäviä.

Kuntien muuttunut rooli edellyttää rahoituksen ja ohjauksen uudistamista siten, että tunnistavat kuntien erilaisuuden ja tukevat onnistumista paikallisista lähtökohdista.

Tarvitaan rohkeaa kuntien tehtävien määrittelyä ja taloudellisesti vaikuttavaa normien purkua.

Kuntien rahoitusjärjestelmän tulee olla oikeudenmukainen ja pohjautua lakisääteisiin nykykunnan tehtäviin.

Tulevassa VOS-uudistuksessa on huomioitava kuntien väestökasvu mahdollisimman reaaliaikaisesti.

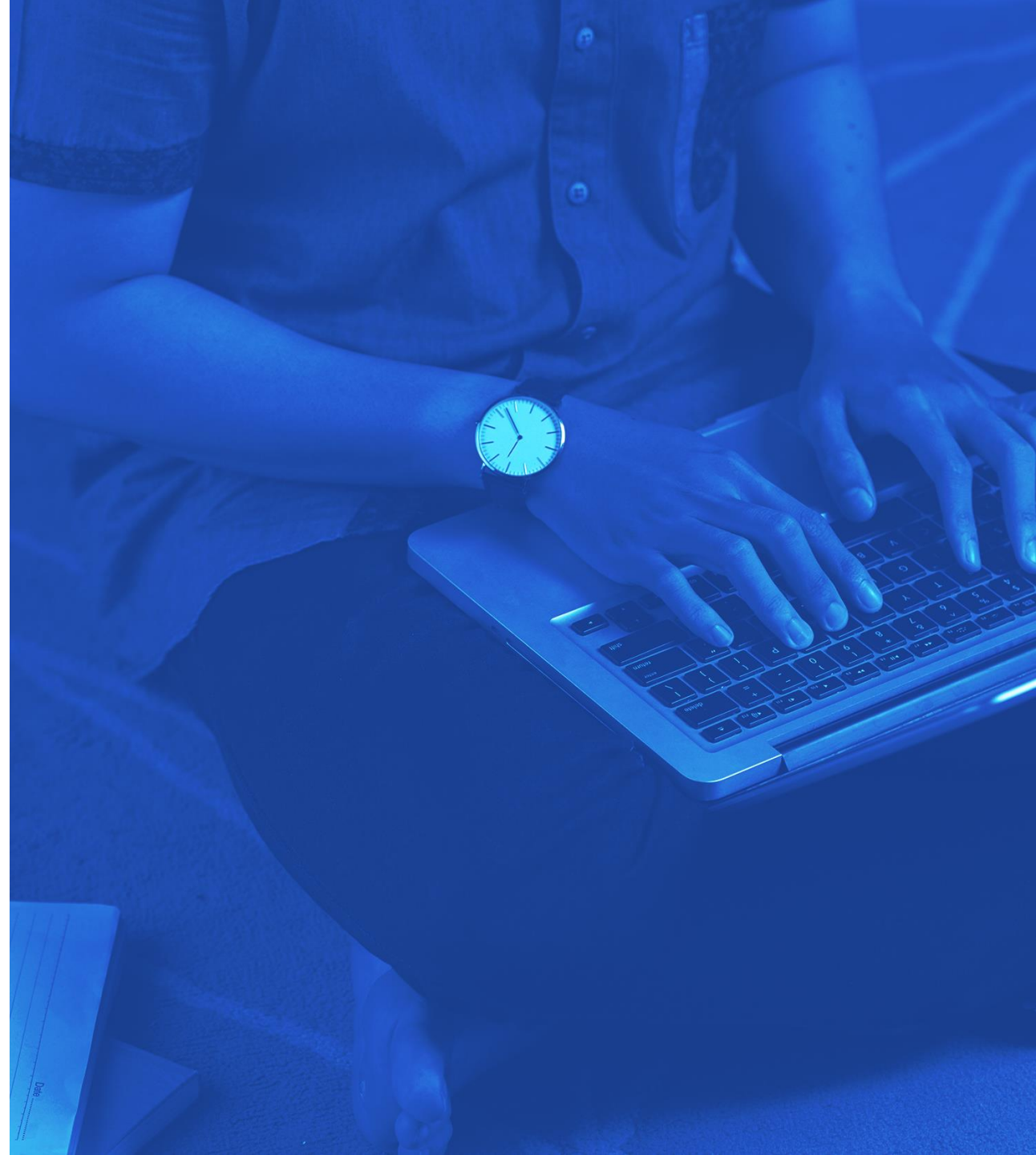
TE-remontti – resurssit työpaikkojen syntymiseen ja työn löytymiseen.

Kehyskunnissa syntyy työpaikkoja ja kasvua, mutta toimimattomat työllisyyspalvelut voivat pahimmillaan jarruttaa tätä kehitystä.

Työllisyyspalvelumallin liian tiukka säätely ja valtion ohjaus on purettava. Kun vastuu on kunnilla, myös päätösvallan ja kannusteiden on oltava siellä – lähellä yrityksiä ja työpaikkoja.

Valtion tehtävä on mahdollistaa yritysten kasvu – kuntien tehtävä on hoitaa työllisyys.

1. Kunnilta ei tule periä sakkomaksua avoimet työpaikat ylittävstä osuudesta.
2. Hyvinvointialueiden vastattava omasta tehtävästään työllisyyden edistämisessä, puutteet sakotettava hyvinvointialueilta.

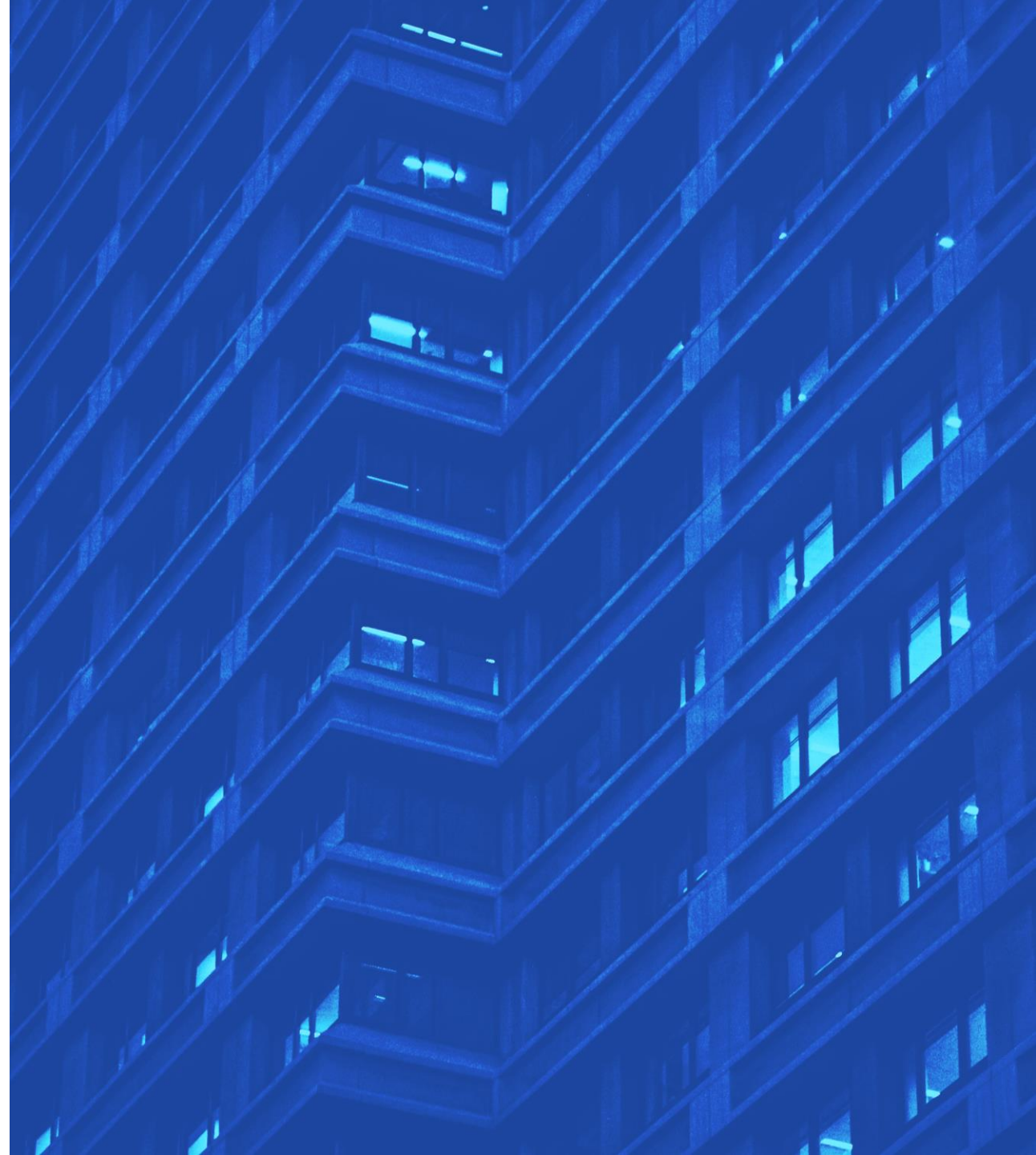
Hyvä asuntopolitiikka tarvitsee uuden rahoitusmallin.

Korkea korkotaso ja yleinen taloustilanne on pysäyttänyt markkinaehtoisen asuntotuotannon. Rahoituksen niukka saatavuus tarkoituksenmukaisin ehdoin ja lainarahan kalleus vaikuttavat siihen, että yksityinen sektori ei rakenna, vaikka kysyntää olisi.

Hyvä asuntopolitiikka tarvitsee rahoitusmallin, joka mahdollistaa rakentamisen myös silloin, kun markkina ei toimi. Uudistetaan ARA-, ASO- ja ASP-välineet tai luodaan uudet vastaavat.

Rakentajille suunnattavat korkotukivälineet ja muut instrumentit kuntoon.

Rahoituksen on tuettava kasvua koko kaupunkiseudulla. Kehyskunnat rakentavat ja kasvavat, mutta ilman toimivaa rahoitusta asuntopolitiikka on vain puhetta.

Valtio vastaa liikenneinfran rahoituksesta täysimääräisesti.

Suurinvestoinnit kuntiin edellyttävät toimivaa valtion infrastruktuuria – tiet, raiteet ja yhteydet eivät synny ilman valtion panosta.

Valtion on kannettava vastuu omasta infrastaan myös silloin, kun kasvu tapahtuu kunnissa.

Ei oteta käytäntöä, jossa kunnat joutuvat rahoittamaan valtion väyläverkkoa saadakseen investointeja alueelleen.

Selkeytetään kustannusjako:

1. valtio vastaa valtakunnallisesta infrastruktuurista
2. kunnat keskittyvät elinvoimaan ja maankäyttöön sekä omaan infraansa.

Pääviestit, jotka haluamme tulevassa vaikuttamistyössä saada läpi

1. Itsenäiset kehyskunnat ovat kaupunkiseutujen kasvun moottori.
2. Kuntien rakenteet ja vastuut ovat muuttuneet merkittävästi – mutta rahoitus ja ohjaus perustuvat edelleen vanhaan kuntamalliin.
3. Kunnille on siirretty vastuuta – mutta vastuun mukana on kuljettava myös aito päätösvalta ja riittävät edellytykset onnistua.

Lisätietoja:

Kehyskuntaverkosto on 45 kunnan muodostama yhteistyö- ja vertaisverkosto. Verkostoon kuuluvat Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kuopion, Lahden, Oulun, Seinäjoen, Tampereen, Turun ja Porin kehyskunnat sekä Helsingin seudun kehyskunnat eli ns. KUUMA-kunnat. Verkosto toimii jäsentensä ennakoivana edunvalvojana tehtävänänsä kirkastaa kehyskuntien rooli ja merkitystä niin alueellisella kuin kansallisellakin tasolla. Tavoitteena on luoda ja lisätä kansallista kilpailukykyä ja hyvinvointia kaupunkiseutujen yhteistyötä vahvistamalla.

Verkoston puheenjohtaja: lin kunnanjohtaja Marjukka Manninen, +358 50 390 0066

Verkoston varapuheenjohtaja: Vesilahden kunnanjohtaja Mikko Latvala, +358 44 431 4340